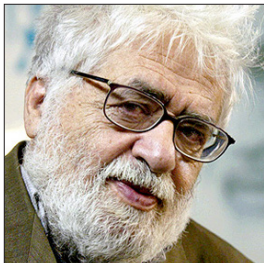

از آن همه دیروز / بازخوانی تاریخ

مردی که موافقان و مخالفانش بسیارند

احسان نراقی ۲۲ شهریور ۱۳۰۵ به دنیا آمد. به توصیه پدرش برای ادامه تحصیل راهی سوئیس شد و مدرک لیسانس جامعه‌شناسی را از دانشگاه ژنو دریافت کرد. پس از مراجعت به ایران و بعد از دو سال اقامت در تهران، موفق به اخذ بورس تحصیلی در مقطع دکترا از دانشگاه سوربن شد. در دوره دانشجویی، به برخی جریانات سیاسی پیوست و در جریان ملی شدن صنعت نفت روابط خود را با آیت‌الله کاشانی

گسترش داد. نراقی سال ۱۳۳۱ به ایران بازگشت و چندی بعد در دانشگاه تهران مشغول به کار شد و همزمان با کمک دکتر علی اکبر سیاسی موسسه مطالعات و تحقیقات اجتماعی را بنیان گذاشت و ۱۲ سال مدیریت آن را بر عهده داشت. از دیگر مسئولیت‌های او می‌توان به تصدی «اداره جوانان» سازمان آموزش علمی و فرهنگی ملل متحد یونسکو اشاره کرد. وی دوبار نشان لژیون دونور را از روسای جمهور فرانسه شارل دوگل و فرانسوا میتران دریافت کرده است. در دوره ریاست فدریکو میاور در یونسکو جزو مشاوران ارشد و تأثیرگذار او به شمار می‌رفت.

از نراقی آثار مکتوب بسیاری بر جای مانده که از آن جمله می‌توان موارد زیر را نام برد: از کاخ شاه تا زندان اوین، پایان یک رویا: در نقد مارکسیسم، مارکس و سایه‌هایش، نظری به تحقیقات اجتماعی در ایران و… موروی بر آثار منتشرشده او نشان می‌دهد که اندیشه‌هایش برخاسته از نوعی عمل‌گرایی در چارچوب روش‌های غیرانتقادی است و همین امر سبب شده در ایران موافقان و مخالفان بسیاری داشته باشد. احسان نراقی ۱۲ آذر سال ۱۳۹۱ درگذشت.

خودزنی / محیط‌زیست

از حریق در جنگل‌های شمال تا آلودگی هوا در جنوب

دل‌م را به چه خوش کنم وقتی در شمال کشورم چندروز است آتش به جان جنگل‌ها افتاده. فرمانده یگان حفاظت اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری مازندران-منطقه ساری به خبرنگار ایرناگفته است: آتش سوزی جنگل‌های منطقه واژ بخش چمستان نور که عصر شنبه مهار شده دوباره هفته‌سور شده است. سرهنگ اسحاق محسنی با اینکه این آتش‌سوزی حوالی ساعت ۱۸ روز شنبه هفته جاری با همکاری نیروهای یگان حفاظت و مردمی کاملاً مهار و خاموش شده بود متأسفانه شامگاه یکشنبه به علت وزش بادهای گرم‌پاییزی شعله‌ور شده است.از آن زمان تاکنون چندین بار بالگرد آتش‌نشان برای مهار و خاموش کردن این آتش به محل وقوع آتش‌سوزی اعزام شده و مشغول انجام عملیات اطفای حریق است. فرمانده یگان حفاظت اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری مازندران-منطقه ساری، گستره آتش‌سوزی جنگلی در این منطقه را تاکنون حدود ۹۰ هکتار اعلام کرد.
آنطور که سرهنگ محسنی گفته: هم اینک دست کم یکصد تن اعم از نیروهای حفاظتی، کوهنوردی، نظامی و انتظامی در محل وقوع آتش‌سوزی برای انجام عملیات اطفای حریق مشغول فعالیت‌اند. آتش‌سوزی در جنگل‌های نور حدود ساعت ۱۱ پنجشنبه هفته گذشته از منطقه اترجار در واژ شرقی بخش چمستان آغاز و عصر شنبه مهار شده بود که دوباره شعله‌ور شده است.

…

دل‌م را به چه خوش کنم وقتی در جنوب مینم دوباره نفس کشیدن برای همه دشوار شده است. گرد و خاک در اهواز به ۵ برابر حد مجاز رسیده است. این حرف من نیست. حرف مدیر روابط عمومی اداره کل حفاظت محیط زیست خوزستان، شهریار عسکری، است که: میزان گرد و غبار در ساعت ۱۵ در اهواز به ۸۲۲ میکروگرم بر متر مکعب رسیده است. گرد و غبار در همین زمان در شادگان نیز ۶۹۸ میکروگرم بر متر مکعب است. گرد و غبار در اهواز در حالی به وقوع پیوسته که هواشناسی خوزستان از حاکمیت سامانه بارشی از چهارشنبه خبر داده است. ستاد بحران استانداری خوزستان نیز در اطلاعیهای نسبت به وقوع بارندگی همراه با رعد و برق و وزش باد نسبتاً شدید به ویژه در مناطق شمالی و شرقی هشدار داده است. به دلیل بارندگی‌های اوایل آبان ماه گرد و غبار طی یک ماه اخیر اتفاق نیفتاده بود. آخرین توفان گرد و غبار ۳۰ مهر بود که غلظت گرد و غبار در آبادان و خرم‌شهر به ۱۵ برابر حد مجاز و در اهواز به ۷٫۵ برابر حد مجاز رسید.

مرکز کنترل و پایش محیط‌زیست کشور اعلام کرد: هوای اهواز ناسالم، شیراز پاک و کلان‌شهرهای تهران، کرج، اصفهان و تبریز در شرایط سالم قرار دارد. براساس آنچه در سایت ماهواره اروپایی Eumetsat مشاهده شده، وضعیت تحلیل گرد و غبار از ساعت هشت صبح ۹ آذر تا هشت صبح ۱۰ آذر به دلیل پوشش ابر در حال عبور در شمال غربی و غرب کشور، در این منطقه امکان‌پذیر نبود. از ساعت ۱۵ روز گذشته گرد و غبار با غلظت کم در بیشتر نقاط بدون پوشش ابر پدیدار شد و تا نیمه شب به ویژه در بخش‌های کوهستانی جنوب رشته‌کوه زاگرس و مرکز کشور افزایش داشت. این پدیده تا صبح امروز با همان غلظت در منطقه باقی مانده است.

فارسی را پاس بداریم

قانون بد، بهتر از بی‌قانونی است

چند ماهی است در این ستون در خدمت شمایم و با شما همراه، یکی دو بار در باره رسم‌الخط و اصول پیوسته‌نویسی و جدانویسی در این ستون چیزهایی نوشته‌ام. دوستانی که این ستون را می‌خوانند و بنا برنده در ارتباط‌اند، امر فرموده‌اند باز هم درباره رسم‌الخط نکاتی را یادآوری کنم. جز اطاعت امر چه کاری از بنده ساخته است؟

در ادامه نکاتی مختصر را در باره جدانویسی و پیوسته‌نویسی با هم مرور می‌کنیم. البته با ذکر این نکته که ستون امروز پیشنهاد است و اگر پیشنهاد ما با سلیقه شما جور در نیامد مختارید که بر اساس شیوه‌نامه‌ای دیگر عمل کنید. تیار که را خواهد و می‌لش به که باشد…
. راستش را بخواهید خود بنده هم گاهی با آنچه در شیوه‌نامه‌های رسمی گفته می‌شود چندان موافق نیستم اما طبق این قاعده مشهور عمل می‌کنم که «قانون بد، بهتر از بی‌قانونی است».

نان داغ کباب داغ / تازه‌های نشر

نمایش روحوضی از نوع ایتالیایی اش

نگاهی به کتاب «کم‌دیا دل‌آرته» نوشته کنستان میک

«کم‌دیا دل‌آرته» هفتادمین عنوان از مجموعه کتاب‌هایی ست که با عنوان تئاتر امروز جهان منتشر شده است. این مجموعه که نشر قطره آن را زیر نظر دکتر قطب‌الدین صادقی منتشر می‌کند، در برگیرنده متونی است در زمینه‌های مختلف؛ از تاریخ تئاتر تا شناخت سبک‌های گوناگون، جریان‌شناسی رویکردها و ژانرهای مختلف در این حوزه و حتی نقد و بررسی چهره‌های نامدار تئاتر از گذشته تا امروز. کتاب «کم‌دیا دل‌آرته» به مهم‌ترین جریان تئاتری ایتالیای قرون ۱۶ تا ۱۸ می‌پردازد. این نوع از کم‌دی که مبتنی است بر مهارت در بداهه‌پردازی رویکردی انتقادی به پیرامون خود دارد و اتکای آن به بداهه نیز باعث ارتباط بهتر توده مرده به عنوان تماشاگران این نوع تئاتر است. جالب اینکه موفقیت این گونه از نمایش و سفر گروه‌های نمایشی دهنده به شهرهای مختلف باعث شکل‌گیری الزاماتی در آن شده که خارج از متن بوده‌اند اما رفته‌رفته به عنوان جزئی از این نوع نمایش شناخته شده‌اند.

تعداد بازیگران این نمایش‌ها محدود بود و بر اساس استفاده از تیپ‌ها و شخصیت‌هایی آشنا و تکرارشونده تعیین می‌شدند. همین ویژگی این امکان را فراهم می‌کرد که گروه با بازیگران، اسباب صحنه و ماسک‌هایی ثابت که در نمایش‌های مختلف به کار می‌رفت به راحتی بین شهرها سفر کنند. به این ترتیب سنتی که از تئاتر ایتالیا آغاز شده بود به دیگر نقاط اروپا نیز گسترش یافت و همان‌گونه که کم‌دیا دل‌آرته بر سنت‌های نمایشی دیگر کشورهای اروپایی تأثیر می‌گذاشت خود نیز از آنها عناصری را وام می‌گرفت. با توجه به آنچه گفته شد می‌توان کم‌دیا دل‌آرته را همانند تئاتر روحوضی در سنت نمایشی خودمان در نظر گرفت؛ به چند دلیل که وجه تشابه آنها محسوب می‌شود: اتکا به بداهه‌پردازی؛ رویکرد انتقادی نسبت به بدی‌ها و خصلت‌های غیر انسانی و نیز استفاده از تیپ‌ها و شخصیت‌های تکرارشونده. جالب اینکه در سال‌های اخیر تجربه‌هایی در

گردش روزگار برعکس است

تمام حرف / بر سر حرفی ست / که از گفتن آن عاجزیم… (یدالله رویایی)

طرح: سامان احمدی

با کاروان حله / اخبار هنر

دو جایزه بین‌المللی برای «پدر آن دیگری»

فیلم، سینمایی «پدر آن دیگری» در دهمین جشنواره بین‌المللی فیلم کودک هند برنده دو جایزه شد. «پدر آن دیگری» آخرین ساخته «یدالله صمدی»، درکنار آثار دیگری از سینمای ایران در دهمین جشنواره بین‌المللی فیلم کودک هند در دو بخش بهترین فیلمنامه و بهترین بازیگر کودک برنده جایزه شد. دهمین جشنواره بین‌المللی فیلم کودک هند که در بندر مانگالور در ایالت کارناتا برگزار شد، جایزه بهترین فیلمنامه را به «یدالله

صمدی» و «حسین همکام» و جایزه بهترین بازیگر کودک را به «مهدی یار عزیزی» اهدا کرد. حسین یاری، هنگامه قاضیانی، بنفشه صمدی، مریم سعادت، اکبر عبیدی، جمشید منشاخی، ثریا قاسمی و شمسی فضل الهی از جمله بازیگران این فیلم‌اند. پدر آن دیگری که اثری قصه‌گوبه‌شمار می‌رود ماجرای پسری به نام شهاب را روایت می‌کند که تا ۶ سالگی توانایی تکلم را پیدا نکرده است. اوفقظ می‌تواند با مادرش ارتباط خوبی برقرار کند. اطرافیان او را کند ذهن خوانده و تمسخر می‌کنند. شهاب این تمسخرها را با آسیب رساندن به اطرافیان جبران می‌کند. شهاب به مشکل اصلی اختلافات خانواده‌اش تبدیل شده است و مادرش در پی آن است که به نحوی این مشکل را مرتفع نماید… داستان این فیلم برگرفته از زمانی باهمی نام، نوشته پرنیوش صنیقی است. کارگردان این فیلم، یدالله صمدی تاکنون فیلم‌ها و سریال‌های بسیاری ساخته که از آن جمله می‌توان به این نام‌ها اشاره کرد: هفت‌سین، شوق پرواز، کلانتری غیرانتفاعی، شهر آشوب، بانوی من، سارای، معجزه‌خنده، دونفر و نصفی، آپارتمان شماره ۱۲، ساوالان، اتوبوس و…

زمینه اقتباس از نمایش‌هایی از سنت کم‌دیا دل‌آرته و تبدیل آنها به نمایش‌های روحوضی نیز انجام شده که کم و بیش با توفیق نیز همراه بوده‌اند. بنابراین گذشته از اهمیت کلیدی کم‌دیا دل‌آرته در زمینه تئاتر از (دیرباز تا کنون)، نزدیکی و همانندی آن با نمایش روحوضی نیز می‌تواند دلیل خوبی برای پرداختن به آن و اهمیتش نزد علاقه‌مندان ایرانی تئاتر باشد.

کنستان میک نویسنده «کم‌دیا دل‌آرته»، در کتاب خود، به بررسی تاریخ سنتی تئاتری در ایتالیای قرون ۱۶، ۱۷ و ۱۸ و دوران شکوفایی و افول آن می‌پردازد. این کتاب از هشت فصل تشکیل شده است. در فصل اول این کتاب، با عنوان «کم‌دیا دل‌آرته چیست؟» تعریفی کلی از این نوع کم‌دی ایتالیایی ارائه شده است. در فصل دوم با عنوان «تیپ‌های کمیک»، شخصیت‌های کم‌وبیش ثابت در کم‌دی دل‌آرته معرفی شده‌اند. «سناریو» در فصل سوم کتاب بررسی شده و در فصل چهارم با عنوان «پیش‌درآمد، چکیده و میان‌برده‌ها» ضمن توضیحی در مورد پیش‌درآمد و انواع آن در کم‌دیا

دل‌آرته مثال‌هایی از این پیش‌درآمدها معرفی شده است. در فصل پنجم «هنر بازیگر، چکیده و میان‌برده‌ها» به موضوعاتی نظیر «سبک اجرا»، «دلقک‌بازی»، «شکل ظاهری ماسک» و… توجه شده. فصل ششم «هنرپیشگان و تماشاگران» نام گرفته است. فصل هفتم با عنوان «دکور و کارگردانی» درباره «دکور در کم‌دی فی‌البداهه»، «لوازم و اثاثیه روی صحنه»، «گرمی» و… است. فصل پایانی کتاب نیز به موضوع «منشأ، پیشرفت و انحطاط» اختصاص دارد.